UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum tam quadragesimales: q[uam] de sanctis

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria. v. prime dominice. xl. de menclatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69837

Visual Library

eis orat patrem. Quinto ad locum ꝓ
ditionis ꝓperat. ¶ Tertio ratione ꝛc.
Quia in eccleſia frequentāt pſone ve
nire: et ſicut frequentatio mercatuũ
concitat hominem ad negociationez
ſic frequentatio deuotoꝝ hominũ in
eccleſia incitat hoiem ad deuotionez
Unde pz Primũ dubiũ. ¶ Scḋm du
biũ. Quare plus ad orientez oramꝰ?
Rn̄deo triplici ratione. Prima: qꝛ fi=
des gentiũ incepit ab oriēte. Math.
ij. Ecce magi ab oriente venerũt hie
roſolimā. Et ibi xp̄s natus eſt ibi mor
tuus: ibi aſcendit. Scḋa. qꝛ in illa par
te amiſimus paradiſuz: in illa petimꝰ
per ipm̄ reuocari. Tertia ꝓpter xp̄m
qui eſt lux mundi ꝛ nominatur oriēs
ꝛ ibi expectatur ad iudiciũ. ¶ Dubi
um tertiuz. quale eſt tēpus orãdi. Rn̄
det Bern. fratribus de monte dei. ꝙ
ſunt tres hore ſpeciales. Prio in ma=
ne. Exemplo xp̄i. Marc. i. qui dilucu
lo valde ſurgens abijt in deſertuz lo=
cum ibiqꝫ orabat. Secundo in veſpe
re. Exēplo xp̄i. Mat. xiij. Qui dimiſ=
ſa turba aſcendit in montem orare.
veſpere autem facto ſolus erat ibi.
Tertio in nocte. Exēplo xp̄i. Luc. vi.
vbi dr̄ ꝙ erat pernoctans in oratione
De efficacia matutine oratiōis, dicit
Job. viij. Si diluculo cōſurrexeris ad
deum ſtatim euigilabit ad te.

¶ Feria. v. prime hebdomade.

¶ De mendacio.

Vos ex patre dyabolo eſtis et deſide
ria patris veſtri vul=
tis facere. Joh. viij. ¶ Dominus a=
gens ſermonem apoſtolis ſuis et iu=
deis dixit. Si manſeritis in ſermone
meo: vere diſcipuli mei eritis. Se=
cunduz. Thom. in. iiij. ſenten. Non
eſt ſignum ita diſtinctiuũ inter bo=
nos et malos: vt eſt diuini verbi audi
tio. Jo. viij. Qui ex deo eſt ꝛc̄. Et. iiij.
Si qs diligit me: ſermonē meũ ſerua
bit. Et Tulius. Cuius aures verita
ti clauſe ſunt: huius ſalus deſperan=
da eſt. Dicit ergo. Si manſeritis in ſer
mone meo: vere diſcipuli mei eritis
Et tria bona conſeqmini. Primuz qꝛ
vere eritis mei diſcipuli. Scḋm bo=
nuz: qꝛ cognoſcetis veritatē. Terciũ
qꝛ veritas liberabit vos. Ueritas ho
minem liberat a peccatis. Audiētes
iudei a xp̄o loqͥ de libertate. Putãtes
eos appellaſſe ſeruos. dixerũt ei. Se=
men abrahe ſumus qui eſt pater nr̄.
Et nemini vnqꝫ ſeruiuimus. Scḋm
gloſam. Mentiebantur iudei: qꝛ erãt
ſerui. Et quo ad corpus. Et quo ad a
nimã. Primo quo ad corpus. Qꝛ ſub
pharaone fuerũt in egypto ꝑ annos
cccc. Et ſb̄ nabuchodonoſor. lxx. i ba=
bylonia. Et ſub rege Moab in eglon.
decē ꝛ octo annis. Et romanis dabãt
tributum Joh. xix. Non habemus re
gem niſi Ceſarem. Nemini vnqꝫ ſer=
uiuimus. Scḋo ſerui quo ad aiam:
dicit Amē dico vobis: qui facit pctm̄
ſeruus eſt peccati. Uos eſtis ſerui dy
aboli ꝛ filij. Uñ ſubiungit. Uos ex pa
tre dyabolo eſtis: ꝛ deſideria patris
veſtri vultis facere. Scḋm gloſaz. Di
abolus pater iudeorum: tria habet i
ſe que iudei imitabantur. ¶ Primo
eſt iniquus Damaſcenus. Omnis ma
litia ꝛ oñis immundicia a dyabolo
ſũt excogitata. Et iudei erant iniqui
cōtra xp̄m. Hieremie xviij. Uenite co
gitemus ꝯtra iuſtũ cogitatōes. ¶ Se
cundo demon eſt crudelis Apoc. xij.
Ue terre ꝛ mari: qꝛ deſcēdit dyabolꝰ
ad vos hñs irã magnã. Et iudei erãt
crudeles: qꝛ interficere querebãt eũ.
Tercio mendaces ipſi ſilr: qꝛ menda
citer xp̄m infamabant dicentes ipm
eſſe pctōrem in corde Joh. viij. Nos
ſcimus: qꝛ hic hō peccator eſt. Sedu=
ctorem in ore Math. xxvij. Recorda
ti ſumus quia ſeductor ille dixit ad=
huc viuēs ꝛc̄. Et trãſgreſſorez in ope
Jo. ix. Non eſt hic hō a deo q̄ ſabba.
non cuſto. qꝛ igit iudei cōtra xp̄m ſic
inique cogitabãt: ſic crudeliter eũ oc
cidere diſponebãt: ſic mēdaciter euz
infamabãt. ideo ex pr̄e dyabolo erãt.

Ubi ad ꝓpoſitū: de mendacio erit ſermo. De quo tria videnda ſunt.
¶ Primū dr̄ offenſionis.
¶ Scd̄m dr̄ aſſimilationis.
¶ Terciū dr̄ ꝑuationis.
¶ Circa ꝑmū Dubiū q̄rit. Utrū mendaciū ſit pctm̄. Ad hoc ſunt due opiniones. Una dicit. ꝙ nō. Alia ꝙ ſic. Prima ꝓbat intentū ſuū triplici medio. Primū eſt tale. Nullus remunerat a deo ꝓ pctō. Q2 pctm̄ eſt malū. Sed aliqui ſūt a deo remunerati ꝓpter mēdaciū: vt habet. Exo. i. de obſtetricibus hebreoꝝ. Sephora ꝛ Phila. que ſunt mētite Pharaoni: ꝛ tn̄ a deo ꝑmiate: ergo mendaciū non eſt pctm̄. ¶ Secundū eſt. Facta ſctōꝝ narrant ad informationē vite nr̄e. Sed de quibuſdam viris ſanctis legimꝰ ꝙ ſūt mentiti Geñ. xij. Abrahā cū interrogaret de ſarra ab egyptijs: dixit eā ſororē ſuā: cū tn̄ eēt vxor ſua. Preterea Geñ xvij. Jacob mentitus eſt di. Ego ſum Eſau: vt accipet bn̄dictionē. igit ꝛc̄.
¶ Terciū eſt tale. De duobꝰ malis: minus eſt eligendū Di. ij. c. Priuilegium. Et. ff. de periculo ꝛ cōmodo rei vendite. Et. Inſti. de obli. q̄ ex delic. na. §. furti. Et cicero in Top. Pauciora mala: pluribꝰ malis anponantur. Et Ariſt. v. Ethi. Minus malū eſt eligibile maiori: ſed minus malū eſſet ꝙ aliquis euitet maius maluz ꝑ mēdacio: maxime cum nulli malum inferatur vt patet de vxore: vt rumores viri vitet: igitur ꝛc̄. Huius opinionis fuit Jo. Caſſio. in collationibus Joſeph. Cum quo ſunt aliqui religioſi. Unde patet ꝑma opinio vbi concludunt his rationibus mendacium nō eſſe peccatum. Iſti valantes homies
¶ Secunda opinio eſt: ꝙ mendaciuz ſemper eſt mortale aut veniale pctm̄ Eccli. vij. Noli velle mentiri. Quid Sap. i. Os quod mentitur occidit animaz. Et ps. Perdes oēs qui ꝛc̄. igitur. Ad quā diffi. Tho. xxij. q. ij. ar. ij Alber. in ij. diſt. xxi. ponendo hāc cōcluſionē. Quod nūq̄ pōt dici mendacium ſine peccato. Sed nō. ſm Aug. xxij. q. ij. c. i. Quod triplex eſt mendacium, Jocoſū, officioſuz, pernitioſum. Primū. ꝛc̄. Quod fit cauſa ſolatij. Et lz nō ſit mortale: tn̄ eſt veniale nec licitum. Un̄. xx. q. ij. Omne genus mēdacij ſummoꝑe fuge nec vt ſolatiū ꝑſtes mentiri ſtudeas. Q2 Mat. xij. De oi ꝟbo. ocioſo qd̄ ꝛc̄. Et vt dr̄ extra de ꝯſuetudine. c. fi. Mendacium iocoſum mortale efficit rōne male cōſuetudis Jo. x. Sit ſmo veſter: eſt eſt: nō nō. Secundū dicit. ꝛc̄. Qn̄ quis mentit cauſa vtilitatis proximi: ꝛ iſtud eſt etiā veniale. Q2 vt dicit aplꝰs Ro. iij. Non ſūt facienda mala vt veniāt bona. Et extra de ſymonia. c. Ad apoſtolicam Sub ꝑtextu pietatis non eſt impietas ꝯmittenda. Et. i. q. i. c. nō eſt. Et. xiij q. i. c. Forte. Et. iij. q. i. ca. Noſce vbi dr̄. Nō lz rapinā facere vt fiant elemoſine. Q2 vulgo dr̄. Nō expedit furari ꝑ dāda elemoſina. Tercium. ꝛc̄. Et hoc qn̄ qs facile mentit in ꝑiudiciū proximi ꝛ hoc eſt mortale. Un̄ ptz ꝙ omne mendaciū dr̄ pctm̄. Que ꝯcluſio ꝓbat contra mēdaces triplici rōne.
¶ Primo ratione ꝑuerſionis.
¶ Scd̄o ratione ꝓbabilitatis.
¶ Tercio ratione infectionis.
¶ Primo ꝛc̄. Quicunq̄ ꝑuertit ordinez nature peccat: ſed mendax eſt huiuſmodi. ꝛc̄ Sed quis ē ordo nature. Reſpondeo vt oīa fiant ad finem, iuxta illud. ij. Phiſ. Omne agens agit ꝓpter finem. Ipſa natura operatur ad aliquem finem. Ad quid natura dedit duos pedes. Certe ad ambulādū Aures ad audienduz. Et ſic de alijs ſenſibus. Unde in primo celi. Deus ꝛ natura nichil faciunt fruſtra. Ad propoſitum. Ad quid natura o mendax tibi conceſſit linguaz in ore. Ad mentiendum forte. Uere non. Sed ad dicendum ore: quod verſatur in corde. Quia vt dicit Thomas. i. parte. q. lvij. ar. ij. Soli deo: cor hominis patet. Unde ꝛ apoſtolus. i. Corinthi. ij. Quis hominum ſcit que ſunt homi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mis niſi ſpiritus hominis qui eſt in ip
ſo. Et hieremie. xi. Prauuꝫ eſt cor ho
minis et inſcrutabile. Et diſtin. xxv.
ca. Erubeſcant. Secretorum cogni=
tor eſt dominus. Cum ergo a nobis
cognoſci non poſſit: ideo ſermoneꝫ ha
buit: vt manifeſtet et notificet concep
tus ſue mentis. Unde philo. iij. ani=
me. Linguã tm̃ habet homo: vt aliqd
ſignificet alteri. O mendax qui cõtra
mentem vadis. Mercator dixit rem
eſſe vnius bonitatis quaꝫ ſcit non eſſe
verum. Sic caligarius. Sic alij mer=
catores. Contra tales Dauid. Cla=
mat. Diminute ſunt veritates a filijs
hoim̃. Eſa. lviij. Corruit veritas i pla
teis ꝛ facta ẽ in obliuionẽ. Et hiere.
ix. Docuerunt linguam ſuã loqui mẽ
datiũ Oſee. iiij. Nõ eſt veritas in ter
ra. Ubi ſunt qui hodie veritatem libe
re ꝓnuncient. Si de mendatio fiere ꝛ
mercantia fierent et ſoluerentur ga=
bella: fierent in breui diuites domini
temporales Quia maior eſt que fit in
mundo. Ideo dauid. Canta. Ego dixi
in exceſſu meo omnis homo mẽdax.
Exemplũ in vitis patrũ de monacho
qui demone inuento cum ampullis.
Mecum inquit porto vnguenta. vt ho
mines mentiri diuerſi mode faciam.
Quidam paruum mendatium. Qui=
dam magnum mendatium. Quidam
graue mendatium. Unde pone hoc vi
tium per omnes ſtatus. ¶ Secũdo ra
tione ꝛc. Omne quod eſt cõtra diuinũ
ꝑceptuꝫ eſt peccatum grauiſſimũ. ſed
mendatium eſt contra octauum ꝑce=
ptum. Exod. xx. Non loqueris contra
proximum tuum falſum teſtimonium
Et exod. xxiij. Non ſuſcipias vocẽ mẽ
dacij. Mendaciũ fugies. Et Leuitici
xix. Non mentiemini nec decipiet
vnuſquiſqꝫ proximum ſuum: igitur
ꝛc. Non immerito: quia deꝰ hoc vitiũ
ſumme deteſtatur. Salo. in prouer=
bijs. Sex ſunt que odit deus: et ſepti
mum deteſtatur. ſ. linguam mendacẽ
Primum ſenex fatuus: Secundum
pauper ſuperbus. Tertiũ diues fal
lax. Quartum ancilla que domina=
ri voluerit. Quintũ cũ ſeruꝰ regnarit
Sextũ cũ vxor dominari reperit. Aſ=
culanus: lꝫ hec domꝰ mihi non placet
Ubi gallo tacente gallina canet. Se
primũ virũ mendaceꝫ. Uñ ſm theo.
Duo peccata grauia. Primuꝫ pecca
tũ blaſphemie. Secundũ mẽdacij: qꝛ
nullã cãm cõmittendi hꝫ hõ. Jõ phũs
iiij. Ethi. Mendax eſt vituperandꝰ.
Et. iiij. Top. c. viij. Per ſe mendaciuꝫ
prauũ et fugiendũ eſt verũ autẽ ꝛ bo
nũ laudabile. Ad quod facit exemplũ
de ṗrefamilias. De quo ponit. Oroſiꝰ
rome fuiſſe qui habuit tres filios: v=
nũ ſuperbũ: aliũ luxurioſũ: aliuꝫ men
daceꝫ. Qui cũ veniſſet ad mortẽ lega
uit ſuperbo vnã poſſeſſionẽ luxurioſo
vnã aliã mẽdaci nihil voluit facere
di. Quod ille erat indignꝰ qꝛ pecca=
bat ex ꝓpria malicia. Uñ tho. ꝛ Aug.
ponũt cauſã de illo q̃ homicidio com
miſſo fugit in domuꝫ alicuius vicini.
Querit̃ ab officiali. Si eſt talis in do
mo. vtruꝫ talis debeat mẽtiri. ꝓ hu
ius vita. an nõ. Dicunt ꝙ tria ſũt hoi
licita. Tacere veritatẽ. Non dicere
mẽdaciũ. Et facere fictionẽ. Si aliẽ
nõ põt potiꝰ dꝫ ſinere mori: q̃ꝫ mẽtiri
Qꝛ vt dr̃ extra de vſur. c. Sup eo. Nõ
lꝫ ꝓ alteriꝰ vita facere mẽdaciũ. ꝛ. iiij
Ethi. dr̃. Meliꝰ eſt mori q̃ꝫ facere cõ
tra bonũ virtutis. Et Cicero de amici
tia. Nulla eſt eñ excuſatio: ſi amici
cã peccaueris. Et. ij. Paral. Pecca
re certe nemini licet. Uñ merito Aug.
ꝯtra mẽdatiũ di. Qd̃ preceptũ perfe
ctorum eſt: nõ ſoluꝫ non mentiri omnĩ
no. ſed nec velle mentiri. Exemplum
monachi patricij qui dicebat iocoſuꝫ
verbuꝫ eſſe quaſi mortale in ore xp̃ia
ni. ¶ Tertio rõne ꝛc. In. iij. aĩe dicit
phy. Quod verum et falſum ſunt in in
tellectu. Et ſicut verum eſt bonum
intellectus: ita falſum loqui eſt ma=
lum ipſius. Intellectus autem hoïs
naturaliter vult affirmatiuã: aut ne
gatiuam concluſionem: Nec aliquis
vult falſo decipi ſiue fidelis ſiue pa=

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gannꝰ. Mendax aūt facit contra hoc
Quia ſua falſitate vult obfuſcare in=
tellectum hoīs. quod eſt ḡue peccatū
Vñ Alber. ſuper Luc. dicit. Quod ni
chil laudabiliꝰ pōt dici de aliquo: ꝙ̄
talis eſt verax. Cuius ſmo ſit velut re
gī dare. Et nichil vitupabiliꝰ: ꝙ̄ iſte
eſt mēdax. Ubi dicit Anſel. Qḋ hoc
pctm̄ adeo graue eſt: ꝙ licȝ deꝰ poſſit
diſpēſare de multis p̄ceptis vt de fur
to: nō tñ pōt de mendatio: aut iocoſo:
aut officioſo: aut pnicioſo q̄n ſit pctm̄
Et ratio. Qꝛ cum ſit veritas Johis. x
Ego ſum veritas ꝯtra ſe diceret. Quod
eſt impoſſibile Aplˢ. Fidelis eſt deꝰ
qui ſeipm̄ negare nō poteſt. Ad argu
menta. Ad p̄mum. De obſtetricibus
heb. Rñdeo ſm Dñicū Toloſanum.
Quod non fuerunt p̄miate de mēda=
tio rōne mendacij. Sed rōne timoris
quē habuerūt non occidēdo pueros.
Vñ ſignanter dicit. Qꝛ timuerunt ob
ſtetrices deū edificauit eis domos.
Sequēs aūt mendacium non fuit me
ritorium. Ad ſcōm reſpōdeo. ꝙ Abra
ham non eſt mentitus nec Sarra di.
ſe eſſe ſororē ſuā. Qꝛ ſoror dicebatur
que erat filia. Et tūc tēporis filie fra=
tris dicebant ſorores. Ad illud de ia
cob. Ego ſum inq̄t Eſau. verū dixit:
Qꝛ ꝙ̄uis vltimus fuerit egrediendo
fuit tñ primus conceptus in vtero.
Cui iure p̄mogenita debebant. Quā=
uis Nicolaꝰ ſup. xxvij. Geñ. ꝛ Boñ.
dicāt ꝙ venialit peccauerūt iſti. Ad
terciū de opinione. Jo. Caſſia. dicit.
ꝙ a doctoribus reprobat illa opinio:
per rationes ſupradictas.
¶ Secunduȝ dꝛ. ꝛc̄. Mendax aſſimi=
latur tribus generibus perſonarum
ſcōm doctores.
¶ Primo Dyabolo.
¶ Secundo Jude.
¶ Tercio Cayn.
¶ Primo ꝛc̄. Fuit eñ primus inuen=
toꝛ mēdacij: quando dixit Eue Geñ.
iij. Nequaꝙ̄ moriemini: ſed mentitꝰ
eſt in caput ſuum. Ex quo ſequitur ꝙ
oēs mendaces ſunt filij dyaboli. Joh.
viij. Vos ex patre dyabolo eſtis. Qḋ
declarat di. Et deſideria p̄ris veſtri
vultis facere. ſ. opa eius: mentiendo.
Qꝛ vt dicit. Mendax eſt ꝛ pater eiꝰ.
Vñ eſt pater mēdacij. Qꝛ primꝰ inuē
toꝛ Amb. xxiiij. q. v. Cauete fratres
mendaciū: qꝛ oēs qui faciunt menda
ciū filij ſunt dyaboli. Jn demone tres
ſunt p̄prietates. Eſt ſuperbus. Eſt in
uidus. Eſt mendax. Si ergo filij per
imitationeȝ filijs debetur hereditas
p̄ris: ergo mēdacibus filijs dyaboli
debet hēditas p̄ris. Sed q̄ ē. Rñdeo.
Infernꝰ ignis. Apocalip. xx. Mēdaci
bus ps eoꝝ in ſtagnū ignis ꝛ ſulphu
ris. ¶ Secūdo iude aſſi. Judas enim
chriſtum vendidit iudeis. xxx. dena=
rijs Mat. xxvi. Cantu. Quid vultis
michi dare: ꝛ ego vobis eum tradaȝ.
Qui ḡ dicit mendaciū veritatē ven=
dit: ꝛ per ꝯñs chriſtum. O quāti ſunt
qui p̄ vno ſolido ſacramēta falſa ac=
cipiunt: ꝛ periuria ꝯmittunt. Totiēs
veritatē vendunt: vt patȝ p̄ hiero. xi.
q. iij. c. Eſtimant. Cōtra quos. i. Eth.
phus. Duobus exñtibus amicis ſan
ctum eſt honorare veritatem. Cum ꝙ
eſt. Cicero lib. de amicitia: vbi volūt
veritatē añponi amicitie. Nec mirū
qꝛ veritas eſt opꝰ ſpiritusſancti. Vñ
Eccli̅a. xxvij. Ante oia opa v̄bum ve
rax precedat te. Jō Tho. xxij. q. lviij.
ar. iiij. Qḋ veritas eſt tante efficacie
ꝙ nunꝙ̄ debet pretermitti. O pater
egre ferent. Non cures. Quia dicit
extra de re. iur. in. vi. Et Aug. de li.
arbitrio. Si de veritate ſcandalū na
ſcitur: vtilius ſcandalum naſci per=
mittitur ꝙ̄ veritas relinquatur. Jm
peroche. ij. de Trinitate dicit Aug.
Incomparabiliter pulchrioꝛ eſt veri
tas xp̄ianorum: ꝙ̄ helena grecorum.
De helena narrāt hiſtorie. Quod cū
paris duxiſſet eam in Troiā pre ſua
pulchritudine grecis raptam greci
cum. M. cc. nauibus Troiam vene=
runt. obſederuntꝙ eam annis. x. Tā
dem funditus eam euerterunt dele=
uerunt. Unde Troia vaſtata fuit ob

mulierem. Debet ergo veritas ante
poni om̃ibus rebus:qꝛ pulchrioꝛ res
mundi ꝛ om̃ibus placet Ariſto. ꝑmo
Ethi.Om̃ia vero conſonãt. Ad quod
facit figura.ij.Eſd.iij.ꝛ.iiij.c. Quo-
modo ſecretarij regis diſputauerunt
in cõuiuio hanc ꝯcluſionẽ.Quid eẽt
in mũdo fortius. Affuerunt quattuoꝛ
qui omnes ſuũ videre dixerunt. Pri
mus dixit:ꝙ vinum eſt fortiꝰ om̃ibus
rebus mũdi.qꝛ facit ꝑ talenta.De ꝗ
Prouer.xxxi. Nullum eſt ibi ſecretũ
vbi regnat ebrietas. Ex eo.qꝛ homi-
nem totũ letificat.ps.Uinũ letificat.
ꝛc.Si vis a principe grãz pete ſtoma
cho prius ꝯfortato qñ confortauit be
tinnin.Sine vino nichil fit.Uñ com-
muniter amicus inuitat alium ad bibẽ
dum.Et cõiter dꝛ.Talis tabernariꝰ
habet bonũ vinũ.Et Theutonici di-
cunt.Jn monte flaſcone ſtat bonũ vi-
num.Scd̃s dicit ꝙ Rex:qꝛ vnũ ſuſpẽ
dit ꝛ aliũ liberat. Terciꝰ dixit ꝙ mu
lier.Qꝛ omnes ſtatus ꝓpter illam ſe
manu tenent: ꝛ exercent. Spetiarij
faciendo vnguẽta. Sutores ſcarpas
rubras. Sartores veſtes foratas.
Barbitonſores comas iuuenibus vt
appeant infames niſi eẽnt mulieres
Preterea ipe ſe fricant oñdendo illis
mãmillas nudas brachia/ ſpatulas/
vbera/quid deniqꝫ deficit. Quartus
ꝗ fuit zorobabel qđ erat ꝟitas. de ꝗ
Nee.iij.Forte vinũ fortis rex fortis.
mulier.ſꝫ ſuꝑ om̃ia ꝟitas vincit. Sꝫ
hec non inuenit inter homines. Hie-
re.viij. A ꝓpheta vſqꝫ ad ſacerdotez
cũcti faciunt mendaciũ. Ad quod fa
cit figura de Filerite qui dicebat a-
matoꝛ veritatis.Qui in ſilua quadaꝫ
ꝟitatẽ repit quam ꝯducit ꝑ oẽs ſtatꝰ
totã lachꝛimoſam:vt ſi locum inueni
re poſſet.Primo ꝯduxit aduocatos ꝛ
ꝓcuratores:quos reppit vacuos om̃i
veritate propter pecuniã. xi.q.iij.c.
Quiſrecte. Acceptilatõ nũeꝝ:ꝑuri-
catio veritatis ẽ.ꝛ.c.paup. Cito vio
lat auro iuſticia. Uñ ꝑabola obſuan
da eſt talibus de vidua que ꝑ̃tori cau
ſaꝫ ſue litis cõmendauit:cui vas olei
dedit in donũ: nõ habẽs aliud ad dã
duꝫ. Alius aũt diues: porcũ ꝑ̃tori do
nauit.Quod audiens mulier:in ma-
ne cũ ſñia dari debeat: ſecũ portauit
in ſinu lapidem.Et ſedens ꝑ tribuna
li ꝑ̃toꝛ: vidua ſub velo lapidẽ moue-
bat. Credẽs ꝑ̃toꝛ eſſe argentũ ꝑ vi-
dua ſñiam dedit. Pretoꝛ petijt ꝓciũ.
Uidua rñdit: eẽ lapidẽ: quo ꝑcutere
eũ volebat:ſi ꝯtra ipam ſñiaꝫ dabat.
¶ Scd̃o ad dños tp̃ales.De qbꝰ.xxiij
q.v.Regũ ꝓprie eſt facere iuſticiam.
Sꝫ ꝯtra Jſa.i.principes tui infideles
ſocij furũ. ¶ Tercio ad ciues:ꝗ dñs
eſſe benigni.amatores paupeꝝ. Deu
te.xv Jdeo ꝓcipio tibi vt apias ma-
num fratri tuo egeno ꝛ pauperi ꝗ te-
cum verſat in terra.Et di.xlvij.c.Si
cut em̃ eſurientiũ panis eſt quẽ tu ꝺ
tines:nudoꝝ indumentũ eſt qđ tu re-
cludis:ꝛ miſeroꝝ redẽptio eſt.ꝛ abſo
lutio pecunia:quã tu in terra effodis
Tantoꝝ te ergo ſcias inuadere bõa
quantis poſſis ꝑ̃ſtare. Sed cõtra. ꝓ-
uer.xi. Qui abſcõdit frumenta:male
dicet in populis:benedictio autẽ ſu-
per caput vẽdentium. ¶ Quarto. Ad
om̃s artes: qui pleni ſunt periurijs.
mendacijs. ¶ Quinto ad paupes qui
ſunt blaſphemi: qñ ſal. oleum ligna.
farinam non hñt: ꝗ meritũ minuunt
paupertatis. ¶ Sexto. Ad ruſticos:
quos repperit latrones et imbutos
blaſphemijs:ꝛ om̃ibꝰ vicijs. ¶ Septi
mo. Ad clerũ:quẽ repperit om̃i ꝟtu-
te ꝑ̃uatuꝫ. Altaria nigra: eccleſiam
male officiatã. tenentes cõcubinas.
¶ Octauo. Ad moniales conuentua-
les:que hñt filios ſpurios. ¶ Nono.
Ad mulieres viduas cõiugatas:vir
gines: quas reperit plenas vanita-
te. Qđ bene Bernardus innuit. di-
cens.Receſſit cuſtodia a prelatis de
notio a religioſis reuerentia a ſub-
ditis.ꝯſiliũ a ſenibꝰ: lex a ſacerdoti-
bus:iuſticia a rectoribꝰ:equitas a iu
dicibꝰ:comitas a ciuibus: veritas a
mercatoribꝰ: charitas a mũdo. Jlle.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Uñ reuerſa eſt ad ſiluas. Ideo clama
Ubi eſt veritas. Mediolani. Janue
Ueñ. Diſcurre ꝑ oẽs ꝓuincias. Non
eſt. Sʒ ſtat in nemore in ſiluis. ¶ Ter
cio. ca. viii. ⁊c. Qui fuit ꝑmus hõ inue=
tor mendacij. Geñ. v. Cũ interrogare
tur a deo. Ubi eſt Abel frater tu⁹. Ne
ſcio inquit dñe. Uñ mentitus eſt. Ex
hoc mendaces ſibi aſſimilant. Qꝛ ſi=
cut ipſe reprobus fact⁹ eſt ⁊ ipſi. Ter
ciuʒ ꝑncipale. ⁊c. Scdm doc. duplex
eſt. Una punitio tpalis. Alia in futu
roq̄ eſt ſpũalis. Pria in reb⁹. Qꝛ men
tiunt oẽs mendaci. Poſſeſſio em̃ non
reddit ciui ⁊ ruſtico: vt reddere ſole
bat. Oſee. ix. Area ⁊ torcular: non pa
ſcet eos: vinũ mentiet eis. Et. iiij. c.
Mẽdaciũ ⁊ maledictũ inundauerunt
ꝓpter hoc lugebit terra: ſcʒ ſterilita=
tez. Practica. O pater dicit calligari
us. Uado ad hoſpitale: qꝛ ars mea ni
chil valet: ſicut alias ſolebat. Scis q̄
re? Qꝛ mentiris arti: et ars mentit ti
bi. Sic dico de alijs. Qꝛ hodie cũ mil
le mendacijs. ꝑiurijs. ⁊ fraudib⁹. ar=
tes exercent. Ideo ⁊ Ariſto. dicebat.
Quid lucrant mẽdaces? Rñdit vt qñ
vera dicũt: ne eis credat. ¶ Scdo pu
nitur mendax in ꝑſona. In. vi. lib. hi
ſtorie ſcolaſtice. Tres falſi teſtes in=
ſurrexerũt contra Narciſum epiſco=
pum hieroſolimitanum affirmantes
ſub iuramento de infamia ſui. Quoꝝ
vnus dixit. Si ita non eſt: poſſim igne
conſumi. Alter poſſim cadere morbo
caduco. Tercius poſſim priuari lumi
ne. Qd factum eſt. Sanctus vero cui
honeſtas nota erat in deſertis locis ſtãs
bono fine quieuit. Preterea. Ad idez
ij. Re. xxi. Et Joſue. ix. ſcribit. Quod
Jebuſei / ethei / phereſei / cananei Cõ=
gregati ſunt vt pugnarẽt contra iſra
el. Gabaonite autem timentes bellũ
occulte venerunt ad Joſue. et dixerũt
Audiuimus fame tue potentiam. Uñ
pacem tecum volumus Joſue autẽ iu
rauit fidelitatẽ. qd aliqd malum non
paterentur Joſue aũt mouens caſtra
contra has nationes venerunt in ga=
baon nec eos tetigerunt rõne iuramẽ
ti. Saul autẽ cũ regnaret in hieruſa=
lem Plures de gabaonitis necauit:
contra iuramentũ Joſue. Quia igit
hoc peccatum erat omib⁹ notoriũ: id
debuit publice puniri David Sauli
ſucceſſit: Sed qꝛ dauid in tota vita
ſua ſemꝑ pius fuit. et negligẽs circa
punitionẽ huius homicidij. Secuta
eſt diuina vltio cogẽs ipm ad vltionẽ
de hoc pctõ. Qꝛ tribus annis fuit fa=
mes in iſrael. David conſuluit dñm
Cui dñs. Propter ſaul ⁊ domũ illi⁹:
hoc feci. Qꝛ occidit gabaonitas ꝯtra
iuramentũ Joſue. Uocatis ergo ga=
baonitis rex dauid di. Quid faciam
vobis? Reſpõdit. Uir. q̄ nos ⁊ noſtros
occidit nõ punitus fuit. Dentur nob
ſeptem viri de filijs eius: vt ponan
tur in furca. Qd fecit. ⁊ ſuſpendit ſe
ptem viros de domo ſaul ⁊ ꝑ dies ali
quot ſteterunt ibi apicati. Sʒ aĩa ca=
ra. Querit dubiũ: q habʒ bibliã in do
mo. Uidet q dauid fecerit cõtra ꝑce
ptum Deutet. xxi. Ubi dr. Qd morti
adiudicatus et poſitus in patibło de
ponat eadez die. ⁊ tumuletur. Rñdeo
Qd illud erat fiendũ de lege cõmuni
Sed in hoc facto fuit ſpecialiter reue
latum Nathan ꝓpha. et ꝑ Nathan
dauid nunciatũ. Qd voluntas dei e=
rat vt remanerent in patibulis. in ſi=
gnum grauitatis peccati mendacij ⁊
iuramenti non ſeruati. Alia eſt puni
tio ſpũalis. ſuper animam. Quia mẽ
daces dãnantur. Prouer. xix. Teſtis
mẽdax peribit. Et xxij. q. ij. c. Primũ
Et eſt Aug. Ad ſalutem ſempiternã
nullus ducendus eſt opitulante men
dacio. Et de anna ⁊ ſaphira: quia ſũt
mentite Petro: terra eas viuas ab=
ſorbuit.

¶ Feria. vi. ꝑme hebdomade. De
peccato ſuſpitionis vel de iudicio
Temerario.

ECce ſanus fa=
ctus es iam ampli⁹ noli
peccare Jo. v. c. ¶ Cuiꝰ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN